

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 245

гр. Благоевград, 05.03.2024 г.

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в закрито заседание на пети март през две хиляди
двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров

Членове: Владимир Ковачев
Георги Янев

като разгледа докладваното от Владимир Ковачев Въззивно гражданско дело
№ 20241200500221 по описа за 2024 година

взе предвид следното:

Регионална библиотека „Димитър Талев“ - Благоевград, БУЛСТАТ 000016606, адрес гр. Благоевград, пл. „Георги Измирлиев-Македончето“ № 2, представлявана от Е. С. М., обжалва решение № 52 от 29.01.2024 г., постановено по гражданско дело № 1221 от 2023 г. на Районен съд Благоевград. В жалбата се твърди, че атакуваното с нея решение е неправилно, незаконосъобразно и необосновано. Нарушен бил материалният закон. Не били спазени процесуалните правила. Трудовото правоотношение на ищцата било прекратено на основание чл. 330, ал. 2, т. 6 от КТ. Правилно било прието от съда, че при издаване на процесната уволнителна заповед не е допуснато нарушение на чл. 333, ал. 1, т. 4 от КТ, тъй като в случая работодателят е поискал и получил изрично от Инспекцията по труда разрешение за прекратяване на трудовото правоотношение на служителя по време на ползван отпуск по болест. Правилни били и изводите на първоинстанционния съдебен състав относно това, че при издаването на заповедта е спазена процедурата по чл. 193, ал. 1 от КТ. На служителя бил даден срок за даване на обяснения по вменените нарушения на трудовата дисциплина и такива били депозирани от него. Тези факти били безспорно установени с приетите по делото писмени доказателства. Не били изтекли сроковете по чл. 194, ал. 1 от КТ за санкциониране на трудовите нарушения на дисциплината с наказание „дисциплинарно уволнение“, което също било правилно възприето от съда. Правилни били и съдебните изводи относно мотивираността на заповедта. В нея ясно били посочени фактическите рамки на вмененото нарушение - време, място, обстановка и начин на извършване. В мотивите за издаване на уволнителната заповед изрично бил посочен и докладът за извършен одитен ангажимент. В практиката на ВКС се приемало трайно и непротиворечиво, че при реализиране на дисциплинарната отговорност на работник или служител, няма пречка нарушенията на трудовата дисциплина да са индивидуализирани в самата

заповед за налагане на дисциплинарно наказание и/или в друг документ, посочен в уволнителната заповед, чието съдържание е станало достояние на наказаното лице, за да се приеме, че заповедта за уволнение е мотивирана по смисъла на чл. 195, ал. 1 от КТ. Неправилно обаче първоинстанционният съд приел, че не е установено по несъмнен начин, че служителят е осъществил вменените му нарушения на трудовата дисциплина. През периода 01.01.2021 г. - 31.12.2022 г., в Регионалната библиотека не бил осъществяван изискуемият предварителен контрол преди поемането на задължение за извършването на разходи за възнаграждения на служителите и предварителен контрол преди извършването на разходи за възнаграждения на служителите, както и при определяне на допълнителните възнаграждения за постигнати резултати на труда, което било квалифицирано като нарушение на изискванията на чл. 13, ал. 3, т. 3 от ЗФУКПС и вътрешните правила към същия. Ищцата не изпълнила задължението си за управление и контрол в публичния сектор и за осъществяването на контролната дейност по прилагане на предварителен контрол за законосъобразност по отношение на разходите за възнаграждения на персонала, с което създала рискове за доброто финансово управление на организацията, поради неосъществяване на законоустановената превантивна контролна дейност. Тя не създала и не прилагала контролни дейности, които следвало да включват разделяне на отговорностите по начин, непозволяващ един служител едновременно да има отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол, и не въвела система за двоен подпис, която да не разрешава поемането на финансово задължение или извършване на плащане без подписите на ръководителя на организацията и на лицето, отговорно за счетоводните записвания. Без знанието и волеизявлението на работодателя, ищцата получила 3442 лева за постигнати резултати от труда през декември 2021 г. и декември 2022 г., на база на издадените от нея самата актове, като договаряла сама със себе си и съчетавала функциите на работодател и работник едновременно. Заповедите следвало да касаят изплащането на допълнителни възнаграждения единствено за служители на библиотеката, на които ищцата била работодател. Директорът на библиотеката отговарял и следвало да се отчита пред горестоящия ръководител за своята дейност по отношение на финансовото управление и контрол, а това не било правено през одитирания период. Върху сравнителната ведомост липсвал подпис от материално отговорно лице и липсвала декларация, че посочените в описа ценности са проверени в натура от комисията и вписани в описа в негово присъствие. При осъществяване на инвентаризациите в библиотеката следвало да се прилагат принципите на утвърдената счетоводна политика в първостепенния разпоредител с бюджета. За установяване на резултатите от инвентаризацията, веднага след получаване на инвентаризационните описи, счетоводителят съставял сравнителни ведомости. В тях се посочвали и съпоставяли данните за фактическата и документална наличност в стойност и натурални измерители, както и установените разлики между тях, с информация за натура, единична стойност и обща стойност. Сравнителната ведомост се представяла и на материално отговорното лице за подпис. При несъгласие от негова страна с установените разлики - липси или излишъци, между счетоводните данни и фактическата наличност, то давало писмени обяснения, които имали значение при изготвянето на заключението на комисията. При придобиването на активи през

одитирания период били заприходявани материални активи от един и същ вид, които били повече от 1 брой, но били с един и същ инвентарен номер, което създавало рискове за неточна отчетност при извършване на инвентаризации. В утвърдените от директора на библиотеката вътрешни правила за работната заплата на служителите, действали през 2021 г., не били определени размерите на допълнителните възнаграждения за постигнати резултати от труда. Нарушенията на трудовата дисциплина били нарушения на финансовата дисциплина и били от категорията на тежките, а тяхното извършване, авторство и вина били безспорно установени по делото посредством събраните доказателства, включително и от представения и приет доклад за извършен одитен ангажимент за даване на увереност. В нарушение на съдопроизводствените правила районният съд приел, че докладът на вътрешния одит, чието съдържание обхващало конкретен период и нарушения на финансовата дисциплина и отчетност, представлява частен документ и има само формална доказателствена сила на чл. 180 от ГПК. Възприетото от съда било в противоречие на трайната съдебна практика, която приемала, че докладът за извършен одитен ангажимент за даване на увереност е официален удостоверителен документ, който се ползва с обвързваща съда материална доказателствена сила. Материалната доказателствена сила била присъща на свидетелстващите документи, а когато те били официални, т. е. издадени от длъжностно лице в кръга на службата му по установените форма и ред /чл. 179, ал. 1 от ГПК/, с тях валидно се осъществявало доказване на обективирания в тях факти, което съдът бил длъжен да зачете при формиране на решението му по спора. Този извод произтичал от определената от закона доказателствена сила на официалните свидетелстващи документи, които, ако са автентични и не са били оспорени по надлежния ред, обвързвали съдебния състав да приеме за доказани материализираните в тях изявления и действия. Когато нарушенията на трудовата дисциплина, послужили като основание за налагане на дисциплинарното наказание, били констатирани в официален документ, към който препращала заповедта за уволнение, който не е бил оспорен по надлежния ред, с него се доказвали обективирания в документа изявления и действия, които съдът бил длъжен да зачете при решаване на спора. А в доклада се съдържаха данни за извършени злоупотреби от страна на ищцата, които представлявали груби нарушения на финансовата дисциплина. Докладът за извършен одитен ангажимент за даване на увереност се съставял вследствие на нормативно регламентира процедура, уредена в ЗВОПС, и се подписвал единствено от лицето, извършило одита и съставило доклада. Докладът не се подписвал от одитираното лице. В тази връзка твърдението на първоинстанционния съд, че докладът не бил подписан от ищцата, се явявало несъстоятелно и нямало никакво правно значение. Крайният акт, с който приключвало изпълнението на всеки одитен ангажимент за даване на увереност, бил одитен доклад, който включвал резюме, цели и обхват на ангажимента, констатации, изводи и препоръки. Резултатите от всеки одитен ангажимент за даване на увереност се представяли и обсъждали с ръководителя на организацията и с ръководителите на структурите, чиято дейност е одитирана, а при необходимост - и с одитния комитет или със съответния колективен орган на управление. В производството по извършване на вътрешен одит, проверяваното лице имало правото да направи писмени възражения срещу резултатите от проверката. В случая това било извършено. Ищцата депозирала възражения,

които, след като били обсъдени и разгледани, бил съставен окончателният одитен доклад за даване на увереност. Първоинстанционният съдебен състав обаче не изследвал статута на предварителния и окончателния одитен доклад и каква е тяхната правна сила. Грешното тълкуване и прилагане на материалния закон, съчетано с допуснати в тази връзка съдопроизводствени нарушения, свързани с прилагането на доказателствената сила на документите, довело до постановяването на неправилен съдебен акт. Решението било и необосновано, тъй като изводите за незаконност на уволнението се базирали на грешни правни изводи. Моли се за отмяна на атакувания съдебен акт и отхвърляне на предявените искове. Претендират се и сторените по делото разноски и в двете съдебни инстанции. Моли се да бъде изискана служебно от Звено „Вътрешен одит“ към Община Благоевград цялата преписка по издаване на доклада за извършен одитен ангажимент за даване на увереност, с която ще се доказва фактът на извършените дисциплинарни нарушения на трудовата дисциплина, както и че ръководителят на проверената институция е бил запознат с констатациите по одита и е подал възражение срещу одитния доклад. При условията на евентуалност, моли се за издаване на съдебно удостоверение, което да послужи пред Звено „Вътрешен одит“ към Община Благоевград за снабдяване с въпросната преписка.

Подаден е отговор на жалбата. В него Д. С. А., ЕГН *****, адрес ***, застъпва позицията, че наведените от жалбоподателя доводи са неоснователни. Изводите, които съдът направил по отношение на доказателствената тежест на констатациите на одитния доклад, били правилни и законосъобразни. Следвало да се отбележи, че обективиранияте в одитния доклад констатации, твърдения и направени фактически и правни изводи за допуснати нарушения от страна на ищцата, били изрично оспорени от нея със становището по реда на чл. 312, ал. 2 от ГПК по представения от ответника отговор по делото. Предвид направеното оспорване и предвид вменената на работодателя доказателствена тежест за доказване на законността на уволнението, в хода на цялото производство по делото ответникът не доказал по категоричен и несъмнен начин обективиранияте в процесната заповед и одитен доклад твърдения за извършени нарушения на трудовата дисциплина. Посоченият одитен доклад в цялост бил приложен към отговора на исковата молба и бил приет като доказателство по делото, включително и становището на проверяването лице, което обстоятелство било изрично посочено на стр. 29 от доклада. Предвид това, от искането не ставало ясно защо същият отново следва да бъде изискан и приеман като доказателство по делото и какви факти и обстоятелства ще се установяват с него. По смисъла на разпоредбата на чл. 260, т. 6 от ГПК, с въззивната жалба жалбоподателят можел да направи нови доказателствени искания, но следвало да изложи причините, които са му попречили да ги посочи или представи по първоинстанционното дело. От съдържанието на направеното искане се установявало, че жалбоподателят не е изложил никакви причини, обосноваващи направеното искане. В тази връзка следвало да се посочи, че не били налице и основанията съгласно разпоредбата на чл. 266, ал. 2 от ГПК, понеже жалбоподателят не твърдял нови или нововъзникнали обстоятелства, както и основанията съгласно разпоредбата на чл. 266, ал. 3 от ГПК, защото съдът уважил искането за приемане на одитния доклад

като доказателство по делото. При това положение направеното доказателствено искане за изискване на цялата преписка или алтернативното такова за издаване на съдебно удостоверение за снабдяване със същата, се явявали неоснователни и следвало да бъдат отхвърлени. Моли се за потвърждаване на обжалваното решение на Районен съд Благоевград и присъждане на разносните пред въззивната инстанция.

Регионалната библиотека е подала и частна жалба, насочена срещу частта на решението, с която е постановено неговото предварително изпълнение досежно присъденото обезщетение за работа, и се иска отмяната ѝ. Насрещната страна е представила отговор, в който са изложени аргументи за неоснователност на тази частна жалба. По последната и отговора ѝ е образувано отделно въззивно производство, което следва да бъде съединено с това по въззивната жалба и нейния отговор.

Жалбите и отговорите са редовни и допустими.

Следва да се насрочи и проведе открито заседание на окръжния съд по въззивната жалба и отговора ѝ.

Доказателствените искания, направени с въззивната жалба, подлежат на отхвърляне. Възможността да бъдат сторени е преклудирана. Исканията за приобщаване на преписката по одита се правят за първи път с въззивната жалба, което е недопустимо. Не се сочат нарушения на първата инстанция, свързани с доклада по делото и разпределената със същия доказателствена тежест. Процесуалният пропуск на работодателя да представи пред първата инстанция материалите от одитната преписка не може да бъде саниран в производството пред окръжния съд /така постулира и актуалната правна доктрина, развита във „Въззивно обжалване на съдебни решения и определения - проблеми на правоприлагането и анализ на съдебната практика“ от Красимир Влахов и Таня Градинарова, ИК „Труд и право“, София, 2023 г., стр. 200/. Няма и никакви основания за служебно изискване и приемане на въпросната преписка. В настоящия казус не намират приложение задължителните указания, дадени в т. 1-3 на Тълкувателно решение № 1 от 09.12.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2013 г., ОСГТК, докладвано от съдиите Красимир Влахов и Емилия Василева. Не се твърди и да е налице някоя от хипотезите, регламентирани в чл. 266, ал. 2 и 3 от ГПК. Събиране на материалите от преписката по одита следва да бъде отказано.

Трябва да се разгледа частната жалба. Същата се явява неоснователна. Произнасянето на районния съд по реда на чл. 242, ал. 1 от ГПК не е недопустимо. То се прави служебно и не е нужно съдът да бъде сезиран с подобно искане от ищеца. Обезщетението по чл. 225 от КТ несъмнено попада в понятието „обезщетение за работа“. Жалбоподателят не може да се ползва от изключението, предвидено в чл. 243, ал. 2, предл. 2 от ГПК, защото не е държавно учреждение. В случая общественият интерес не стои над частния такъв. Произнасянето на въззивната инстанция по реда на чл. 278 вр. чл. 244 от ГПК не подлежи на касационно обжалване /т. 6 от Тълкувателно решение № 5 от 12.07.2018 г. на ВКС по тълк. д. № 5/2015 г., ОСГТК, докладвано от съдиите Татяна Върбанова и Светла Цачева/.

Воден от изложените съображения и на основание чл. 213, чл. 267 и чл. 278 вр. чл.

ОПРЕДЕЛИ:

СЪЕДИНЯВА въззивно частно гражданско дело № 220 от 2024 г. на Окръжен съд Благоевград и въззивно гражданско дело № 221 от 2024 г. на Окръжен съд Благоевград, и **ПОСТАНОВЯВА** съединеното производство да продължи по въззивно гражданско дело № 221 от 2024 г. на Окръжен съд Благоевград.

ОТХВЪРЛЯ направените с въззивната жалба доказателствени искания.

НАСРОЧВА открито съдебно заседание по делото, което да се проведе на 28.03.2024 г. и да започне в 09:30 ч.

На страните **ДА СЕ ВРЪЧАТ** призовки и копия на настоящия съдебен акт, а на въззивника - и екземпляр от отговора на въззивната жалба.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ частната жалба на Регионална библиотека „Димитър Талев“ - Благоевград, БУЛСТАТ 000016606, адрес гр. Благоевград, пл. „Георги Измирлиев-Македончето“ № 2, представлявана от Е. С. М., подадена срещу решение № 52 от 29.01.2024 г., постановено по гражданско дело № 1221 от 2023 г. на Районен съд Благоевград, в частта му, с която е допуснато/постановено негово предварително изпълнение досежно присъденото в полза на Д. С. А., ЕГН *****, адрес ***, обезщетение при незаконно уволнение.

Настоящото определение не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____